

ANALISIS KEPERLUAN MODUL KURIKULUM PERKHIDMATAN KAUNSELING ATAS TALIAN UNTUK PENDIDIKAN KERJAYA SAINS KESIHATAN

*Anizah Mohamed

Norlidah Alias

Saedah Siraj

Jabatan Kurikulum & Teknologi Pengajaran

Fakulti Pendidikan, Universiti Malaya

*anizahmohamed79@gmail.com

Abstract: The objective of this study is to analyze the need for developing an online counselling service curriculum module for health science career education. Data was collected through survey, administered on 150 health science students from an IPTS in Kuala Lumpur. The data for first section of the survey was analyzed using Statistical Package for the social science (SPSS), and for the second section was manually calculated. The analysis for the first section was calculation of frequency and percentage, and for the second section was based on highest score. Findings for the first phase, first section indicate that students in general have basic knowledge in utilizing technology and have positive perception towards the use of technology in learning. On the other hand, findings for second section of survey, which was gathered using Career Interests Inventory showed that the health science students have diverge career interests. This indicates that the findings of needs analysis support the development of online counseling service curriculum module for health science career education. Therefore, the online counselling service curriculum module for health science career education can be implemented by counsellors and educators to enhance students' knowledge and skills on career development, and at the same time supports the available career education curriculum in Malaysia.

Keyword: career education, career counselling, counselling, need analysis

PENGENALAN

Pembangunan kerjaya merupakan aspek penting yang mempengaruhi perjalanan kerjaya pelajar di masa hadapan. Sementara kaunseling kerjaya pula digambarkan sebagai satu proses yang berlaku dalam persekitaran individu atau kumpulan, yang mana kaunselor dan klien melibatkan diri bersama-sama dengan tujuan membantu klien menangani cabaran dalam dunia kerjaya sepanjang kehidupan mereka seperti pilihan pekerjaan, pelarasan dan peralihan pekerjaan dan persediaan menghadapi persaraan (Young & Domene, 2012). Perkembangan teknologi, perindustrian dan kepelbagaian dalam pasaran kerja menyebabkan proses pemilihan kerjaya menjadi lebih sukar dan rumit. Aspek pemilihan kerjaya dan senario ini memberi bayangan terhadap cabaran baru kepada kaunselor sekolah dan psikologis pendidikan (Starica, 2011; Luzzo, 1993).

Selain aspek kerjaya, kaunselor juga perlu peka terhadap perkembangan dan trend penawaran pendidikan oleh Institusi Pengajian Tinggi (IPT) dan kursus yang menjadi pilihan pelajar. Selain kursus-kursus perniagaan dan teknologi, sebahagian besar pendidikan tinggi swasta di Malaysia menawarkan program-program sains kesihatan seperti Sains Perubatan, Kejururawatan, Pembantu Perubatan, Farmasi, Sains Kesihatan Persekitaran dan Fisioterapi. Malah trend masa kini menunjukkan kecenderungan pelajar memilih bidang sains kesihatan berbanding sains sosial kerana berpendapat program tersebut lebih menjamin graduan untuk mendapatkan pekerjaan berbanding bidang lain. Oleh itu, peranan kaunseling kerjaya sangat penting, dalam keadaan ekonomi yang tidak kukuh dan tidak seimbang, berlakunya krisis dan kebanyakan individu lebih memberi perhatian kepada mencari pekerjaan berbanding meningkatkan pengetahuan diri dan membuat pilihan disebabkan desakan dan keperluan untuk mendapatkan pekerjaan (Cojocariua & Puiub, 2014; Henderson & Dalton, 2010).

Sementara itu, integrasi teknologi dalam bidang kaunseling di Malaysia memberikan peluang baru kepada kaunselor kerjaya untuk mempelbagaikan kaedah perkhidmatan dan penyaluran maklumat kerjaya kepada pelajar. Malah peningkatan dalam perkhidmatan web-kaunseling dan siber-kaunseling adalah disebabkan ramai kaunselor bertaualiah yang memulakan latihan mereka melalui interaksi atas talian (Zaida & Lily Marzura, 2006; Bloom, 1998; Robson & Robson, 1998; Sanders, 1996; Sampson, Kolodinsky dan Greeno, 1997). Kaunselor masih berpendapat bahawa kaunseling secara atas talian masih tidak dapat menggantikan kaedah kaunseling sedia ada (bersemuka) di Malaysia. Namun, tidak dinafikan ia dapat menjadi pelengkap dan membantu meningkatkan akses kepada perkhidmatan dan bidang kaunseling. Kedua-dua kaedah kaunseling secara bersemuka dan kaunseling atas talian, masing-masing

mempunyai kelebihan dan kekurangan dan sebagai seorang kaunselor, mereka harus melihat kedua-dua medium ini sebagai saling melengkapi (Zainah, Rohany & Fatimah, 2010).

Perlaksanaan perkhidmatan Kaunseling Kerjaya yang berkesan akan memberi impak yang besar kepada generasi muda terutama dalam perancangan masa depan mereka. Di kebanyakan pendidikan di luar negara, pendekatan yang bersifat komprehensif telah diperkenalkan dengan memasukkan pendidikan kerjaya ke dalam kurikulum akademik dan kerjaya di ajar sebagai satu subjek sementara konsep kerjaya diterapkan ke dalam subjek-subjek yang lain bermula dari peringkat rendah hingga ke peringkat tinggi (Fouziah Mohd, Amla Mohd Salleh & Ramlee Mustapha, 2010). Di Malaysia, kebanyakan pendidikan kerjaya yang disalurkan kepada para pelajar lebih bersifat jangka pendek seperti bengkel dan seminar. Perkembangan ini menunjukkan bahawa terdapatnya keperluan dan kepentingan agar Kementerian Pelajaran Malaysia memperkenalkan program kerjaya dalam kurikulum pendidikan bagi membantu perkembangan dan kematangan pelajar (Siti Mariam Jaafar & Muhammad Nasir Bitamam, 2017).

Penggunaan kaedah e-pembelajaran telah menjadi tarikan baru kepada pelajar seperti yang ditunjukkan oleh beberapa IPT di Malaysia (Nasrudin Md Rahim, Siti Hawa Mohd Yusoff & Shahida Abd.Latif, 2014). Perkembangan pembangunan blog dan laman web yang mempromosikan perkhidmatan kaunseling kerjaya juga amat menggalakkan walaupun keberkesanannya masih tidak dapat menunjukkan kesan secara empirikal. Namun demikian, dalam usaha meningkatkan penggunaan perkhidmatan atas talian, beberapa perkara penting perlu diambil perhatian kerana hakikatnya terdapat pelbagai cabaran seperti isu etika, risiko dan kepakaran atau kecekapan dalam menyalurkan perkhidmatan atas talian (Harris, B. & Birnbaum, R., 2015). Malah isu-isu ini sering menjadi perdebatan. Halangan dan cabaran ini boleh diatasi dengan mengadakan latihan dan penyeliaan kepada kaunselor secara berterusan dalam penggunaan teknologi bagi meningkatkan kualiti dan profesionalisme bagi memperkasakan lagi perkhidmatan kaunseling atas talian.

PENYATAAN MASALAH

Terdapat beberapa isu mengenai perkhidmatan kaunseling kerjaya dan aspek kerjaya dalam bidang pendidikan khususnya di peringkat IPT. Isu pertama adalah penerimaan generasi muda dan pelajar terhadap perkhidmatan kaunseling kerjaya dan kecenderungan mereka dalam mendapatkan sumber maklumat mengenai kerjaya. Golongan muda menunjukkan keinginan yang tinggi untuk menggunakan sumber-sumber yang mudah diakses seperti sokongan keluarga dan rakan-rakan, individu-individu yang terlibat dalam pekerjaan yang sedang dipertimbangkan dan sumber internet. Manakala keinginan yang paling rendah adalah mendapatkan sumber daripada kaunselor kerjaya (Dana Vertsberger & Itamar Gati, 2016; Whiston et al., 1998; Oliver & Spokane, 1988).

Walaupun hakikatnya ramai orang boleh mendapat manfaat dari kaunseling kerjaya namun hanya minoriti yang datang mendapatkan perkhidmatan sesi kaunseling. Keadaan ini dipengaruhi oleh beberapa faktor iaitu (a) stigma yang masih kuat terhadap perkhidmatan kaunseling (b) pilihan utama untuk tidak mahu dikenali (c) kesukaran berada di lokasi tertentu pada masa tertentu dan (d) kos kewangan untuk mendapatkan perkhidmatan kaunseling. Keadaan ini juga disebabkan oleh penawaran perkhidmatan bimbingan kerjaya dan kaunseling yang disediakan melalui internet (Itamar & Lisa, 2011). Terdapat kajian yang menunjukkan bahawa klien merasa gembira dengan perhubungan dan perkhidmatan yang diterima melalui kaunseling atas talian sebaliknya kurang berpuas hati dengan perkhidmatan yang diterima melalui sesi kaunseling secara bersemuka. Klien lebih suka menggunakan perkhidmatan kaunseling atas talian yang lebih berbentuk panduan dan bukannya terapi kaunseling. Kebanyakan peserta berpendapat bahawa kaunseling berbentuk panduan lebih sesuai menggunakan perkhidmatan atas talian seperti kaunseling kerjaya, penyelesaian masalah, pengurusan masa, kesedaran dan rawatan ketagihan (Tanrikulu, 2009; Leibert, et al., 2006).

Keadaan ini juga turut didorong oleh perkembangan teknologi dan trend serta pilihan generasi Y dalam penggunaan teknologi dan internet. Tai (2005) mengemukakan satu isu yang menyatakan bahawa ramai individu menggunakan internet sebagai medium pencarian maklumat dan lain-lain peranan samada untuk diri sendiri ataupun memberikan perkhidmatan bantuan melebihi perkhidmatan kaunseling secara langsung yang sebenar. Dalam persekitaran teknologi dengan bantuan alat digital (Savickas, 2003), iPod, podcast dan nano teknologi (Jerome et al., 2000), kaunselor pembangunan kerjaya perlu proaktif dalam isu-isu kaunseling kerjaya atas talian terutama dalam bidang penyelidikan (Lewis & Coursol, 2007). Senario ini boleh dimanfaatkan oleh kaunselor kerjaya dalam penyediaan perkhidmatan kaunseling kepada pelajar. Penawaran perkhidmatan e-kaunseling ini agak memberangsangkan sejak tahun 2000 dan pelbagai agensi mula menyediakan penawaran perkhidmatan ini bagi membantu ahli atau pengguna mereka (Zaida & Lily Mastura, 2006; Griffith & Cooper, 2003; Laszlo, Esterman & Zabko, 1999). Perkembangan dan peningkatan dalam penggunaan teknologi mampu mencipta peluang kepada kaunselor untuk melengkapkan perkhidmatan kaunseling atas talian sebagai salah satu alternatif kepada perkhidmatan kaunseling secara tradisional (Elleven & Allen, 2004). Malah

kajian terdahulu turut menunjukkan penerimaan yang positif oleh kaunselor terhadap perkhidmatan kaunseling atas talian antaranya kajian oleh Bastemur dan Bastemur (2015), Lewis dan Coursol (2007), Beidoglu et al. (2015).

Isu seterusnya adalah masalah ketidaksepadanan kemahiran graduan. Sebahagian pelajar yang sedang mengikuti pengajian di peringkat diploma dalam bidang sains kesihatan tidak mempunyai latar belakang dalam sains tulen sewaktu di peringkat SPM. Oleh yang demikian, terdapat persoalan yang timbul samada pelajar ini memilih bidang sains kesihatan disebabkan faktor minat ataupun dorongan daripada orang lain ataupun pengaruh persekitaran. Bank Dunia dalam kajiannya yang bertajuk "*Malaysia and the Knowledge Economy: Building a World-Class Higher Education System*" (2007) telah mengenalpasti tiga faktor utama yang menyumbang kepada pengangguran dalam kalangan graduan iaitu permintaan dan penawaran graduan, proses pencarian kerja dan ketidaksepadanan kemahiran (Muhammad Hazrul Ismail, 2012). Ketidaksepadanan minat dan kemahiran dengan bidang yang diambil boleh mendatangkan risiko kemampuan graduan tersebut setelah melibatkan diri dalam dunia pekerjaan. Status Pekerjaan Graduan Diploma 2017 menunjukkan bahawa graduan diploma politeknik dalam semua bidang mencatat peratus tertinggi dalam kategori bekerja, iaitu melebihi 75.0 peratus. Bagi kategori belum bekerja, graduan bidang pendidikan mencatat peratus tertinggi, iaitu 30.9 peratus, diikuti bidang sains (20.9 peratus), bidang sastera dan sains sosial (19.0 peratus) dan bidang teknologi maklumat dan komunikasi sebanyak 17.0 peratus (Laporan Kajian Pengesanan Graduan, 2017).

Tidak kira samada sesebuah institusi pendidikan itu kecil atau besar, awam atau swasta, dua tahun atau empat tahun tempoh pengajian, keperluan terhadap program atau kursus persediaan peralihan dari kolej ke dunia kerja dilihat sesuatu yang wajar dilaksanakan. Satu reka bentuk kurikulum program yang mensasarkan peserta, sumber, objektif pembelajaran dan usaha sama tertentu adalah kunci kepada hasil yang berjaya (Mills & Sutera, 2012). Kurikulum yang bersifat jangka panjang dapat membantu menyokong pembangunan kerjaya mereka. Selain itu, penawaran kursus pendidikan kerjaya atas talian dapat membantu menyalurkan pendidikan kepada pelajar tanpa membebankan pelajar terutama dari aspek masa dan kos. Kajian ini dijalankan bagi melihat keperluan program pendidikan kerjaya terhadap perkembangan dan pembangunan kerjaya pelajar bidang sains kesihatan. Teknologi digunakan dalam kajian ini berdasarkan kepada beberapa asas iaitu ia lebih mudah diurus, lebih ekonomik, dapat menjimatkan masa dan meminimumkan kos pengendaliannya.

OBJEKTIF KAJIAN

Kajian ini bertujuan menganalisis keperluan pembangunan modul pendidikan kerjaya sains kesihatan yang bersifat atas talian. Oleh itu, terdapat keperluan untuk mengenalpasti tahap kemahiran dan pengetahuan pelajar terhadap penggunaan teknologi bagi memastikan penawaran pendidikan atas talian ini bersesuaian dengan kemampuan dan kesediaan pelajar. Seterusnya, perancangan bagi pembangunan modul pendidikan kerjaya ini antaranya bertujuan untuk melahirkan graduan yang kreatif dalam membina kerjaya mereka bukan hanya bersandarkan kelulusan yang dimiliki tetapi bijak memanfaatkan minat dan potensi diri sediaada. Ia juga dapat mengatasi masalah ketidaksepadanan kerja dalam kalangan graduan. Bagi tujuan tersebut, objektif kajian ini adalah untuk mengenalpasti tahap kemahiran dan penggunaan teknologi dalam kalangan pelajar dan mengenalpasti keperluan faktor minat dalam pembangunan modul kurikulum perkhidmatan kaunseling atas talian untuk pendidikan kerjaya sains kesihatan. Oleh yang demikian, kajian ini akan menjawab persoalan kajian berikut:

- a. Menenalpasti tahap kemahiran dan penggunaan teknologi dalam kalangan pelajar
- b. Menenalpasti keperluan faktor minat dalam pembangunan modul kurikulum pendidikan kerjaya

METODOLOGI

Kajian ini menggunakan kaedah tinjauan ke atas 150 orang pelajar dari sebuah Institusi Pengajian Tinggi Swasta (IPTS) yang menawarkan program-program sains kesihatan yang terletak di Kuala Lumpur. Terdapat dua inventori yang telah digunakan dalam kajian ini iaitu Inventori Kemahiran dan Penggunaan Teknologi dan Inventori Minat Kerjaya Sidek (IMKS). Dalam kajian ini soal selidik dibahagikan kepada tiga bahagian utama iaitu:

1. Bahagian A: Soal Selidik Maklumat Diri
2. Bahagian B: Inventori Kemahiran dan Penggunaan Teknologi dan Persepsi Pelajar terhadap teknologi dalam aktiviti pembelajaran
3. Bahagian C: Inventori Minat Kerjaya Sidek

Soal selidik bahagian B merupakan soal selidik mengenai kemahiran dan penggunaan teknologi. Soal selidik ini telah diadaptasi daripada kemahiran komputer dan penggunaan soal selidik yang direka untuk menganalisis kemahiran dan

penggunaan teknologi dalam kalangan pelajar sains tingkatan dua (Dewitt, 2010). Inventori asal digunakan dalam kajian pembangunan modul e-pembelajaran untuk topik pemakanan bagi pelajar tingkatan 2 Sains (Dewitt, 2010). Walau bagaimanapun, pengkaji hanya memodifikasi beberapa soalan yang berkaitan dalam menyediakan soal selidik ini. Nilai kebolehppercayaan instrumen diperoleh berdasarkan kajian rintis yang telah dijalankan dijalankan ke atas 30 orang responden yang terdiri dari pelajar bidang sains kesihatan dari sebuah IPTS yang terletak di Kuala Lumpur. Instrumen yang telah diuji oleh pengkaji menunjukkan pekali *Cronbach Alpha* yang tinggi iaitu 0.88. Sementara Inventori IMKS telah dibangunkan oleh Sidek Mohd Noah pada tahun 1987 berasaskan Teori Pemilihan Kerjaya Holland dalam Kamus Pengelasan Pekerjaan yang dikeluarkan oleh Jabatan Tenaga Rakyat, Kementerian Sumber Manusia, Malaysia (Sidek, 2005).

DAPATAN KAJIAN

Perbincangan dapatan dan analisis data dibahagikan kepada dua bahagian utama. Bahagian pertama adalah analisis mengenai kemahiran dan penggunaan teknologi serta persepsi pelajar terhadap potensi penggunaan teknologi dalam aktiviti pembelajaran. Manakala bahagian kedua pula merupakan analisis minat kerjaya.

Kemahiran dan Penggunaan Teknologi

Jadual 1

Tahap Kemahiran Pengetahuan Teknologi

Tahap	Kekerapan	Peratus (%)
Lemah	4	2.7
Sederhana	72	48.0
Baik	74	49.3

Analisis kemahiran penggunaan teknologi dalam kalangan pelajar menunjukkan Min = 2.99 dan S.P.=.464. Dapatan ini menunjukkan secara keseluruhannya pelajar mempunyai tahap pengetahuan asas dalam penggunaan teknologi seperti yang ditunjukkan dalam Jadual 1. Walau bagaimanapun terdapat 2.7 peratus responden mempunyai tahap pengetahuan pada aras yang rendah iaitu dengan kekerapan 4. Manakala pengetahuan di tahap sederhana dan di tahap baik menunjukkan peratusan yang hampir sama iaitu 48.0 peratus iaitu dengan kekerapan sebanyak 72 bagi tahap sederhana dan 49.3 peratus iaitu dengan kekerapan sebanyak 74 di tahap baik.

Jadual 2

Pengetahuan asas dalam penggunaan teknologi

Pengetahuan	Tahap penggunaan, % (n)				Min (S.P)
	1	2	3	4	
Penggunaan <i>MS Word</i>	6.7 (10)	4.7 (7)	54.0 (81)	34.7 (52)	3.16 (.797)
Penggunaan <i>MS Excel</i>	10 (15)	20.7 (31)	61.3 (92)	8.0 (12)	2.67 (.764)
Penggunaan mesin pencetak	2.0 (3)	8.7 (13)	52.0 (78)	37.3 (56)	3.4 (.694)
Penggunaan mesin pengimbas	16.0 (24)	19.3 (29)	49.3 (74)	15.3 (23)	2.64 (.928)

Nota* 1- Tidak pernah, n= bilangan responden

2- Hampir tidak pernah

3- Kadang-kadang

4- Sering

Jadual 2 di atas menunjukkan analisis pengetahuan asas responden dalam penggunaan teknologi iaitu penggunaan *MS Word*, *MS Excel*, mesin pencetak dan mesin pengimbas. Analisis menunjukkan bahawa majoriti responden tidak kerap menulis laporan atau dokumen menggunakan perisian *MS Word* iaitu sebanyak 54.0 peratus dengan kekerapan sebanyak 81. Manakala sebanyak 34.7 peratus pula sering menggunakan perisian tersebut. Selebihnya 6.0 peratus responden tidak pernah dan 4.7 hampir tidak pernah menggunakan perisian *MS Word*.

Bagi penggunaan *MS Excel* pula sebanyak 61.3 peratus tidak kerap menggunakan perisian tersebut, 20.7 peratus hampir tidak pernah menggunakan, 10 peratus tidak pernah dan hanya 8 peratus sering menggunakan perisian tersebut. Seterusnya, sebanyak 52.0 peratus responden tidak kerap menggunakan mesin pencetak bagi tujuan mencetak dokumen, 37.3 peratus kerap, 8.7 peratus hampir tidak pernah menggunakan dan 2.0 peratus tidak pernah menggunakan alat tersebut. Manakala bagi penggunaan mesin pengimbas pula sebanyak 49.3 peratus responden tidak kerap menggunakan alat tersebut, 19.3 peratus hampir tidak pernah menggunakan, 16.0 peratus tidak pernah dan 15.3 peratus kerap menggunakan mesin pengimbas.

Jadual 3

Tahap pengetahuan asas dalam penggunaan teknologi

Tahap	Kekerapan	Peratus (%)
Lemah	11	7.3
Sederhana	81	54.0
Baik	58	38.7

Analisis tahap pengetahuan asas dalam kalangan responden menunjukkan Min = 2.93 dan S.P.=.567 seperti yang ditunjukkan dalam jadual 3. Dapatan analisis menunjukkan bahawa majoriti responden berada pada tahap pengetahuan asas yang sederhana iaitu sebanyak 54 peratus dengan kekerapan sebanyak 81. Manakala sebanyak 7.3 peratus responden berada pada tahap pengetahuan asas yang lemah iaitu dengan kekerapan sebanyak 11. Selebihnya, 38.7 peratus responden berada pada tahap pengetahuan asas yang baik iaitu dengan kekerapan sebanyak 58.

Jadual 4

Penggunaan teknologi dalam pencarian maklumat

Pengetahuan	Tahap penggunaan, %				Min (S.P)
	1	2	3	4	
Penggunaan enjin pencarian (Yahoo, google, blog)	1.3 (2)	1.3 (2)	12.0 (18)	85.3 (52)	3.81 (.510)
Aktiviti pembelajaran	0 (0)	2.0 (3)	26.7 (40)	71.3 (107)	3.69 (.504)
Pencarian info kerjaya	0 (0)	2.0 (3)	42.7 (64)	55.3 (83)	3.53 (.539)
Menilai kesahihan maklumat	1.3 (2)	10.0 (15)	46.7 (70)	42.0 (63)	3.29 (.700)

Nota* 1- Tidak pernah, n= bilangan responden
 2- Hampir tidak pernah
 3- Kadang-kadang
 4- Sering

Analisis penggunaan teknologi dan pencarian maklumat oleh responden telahpun diperolehi. Jadual 4 menunjukkan sebanyak 85.3 peratus pelajar sering menggunakan enjin pencarian *Yahoo, Google dan Blog* bagi mendapatkan maklumat. Manakala 1.3 peratus tidak pernah menggunakan dan 1.3 peratus hampir tidak pernah menggunakan enjin pencarian tersebut. Selebihnya 12.0 peratus responden tidak kerap menggunakan enjin pencarian tersebut bagi mendapatkan maklumat. Dalam aktiviti pembelajaran, majoriti responden menggunakan teknologi dan internet dalam aktiviti pembelajaran mereka iaitu sebanyak 71.3 peratus. Manakala 26.7 peratus responden tidak kerap menggunakan enjin pencarian tersebut dan 2.0 peratus responden hampir tidak pernah menggunakan teknologi dalam aktiviti pembelajaran mereka.

Bagi item penggunaan pencarian info kerjaya pula, majoriti responden sering menggunakan teknologi dalam pencarian info kerjaya di internet iaitu sebanyak 55.3 peratus dan hanya 2.0 peratus yang hampir tidak pernah menggunakan internet bagi tujuan tersebut. Namun demikian hanya 42.0 peratus sahaja yang menilai kesahihan maklumat yang diperolehi berbanding selebihnya 46.7 peratus tidak kerap, 10.0 peratus hampir tidak pernah dan 1.3 peratus tidak pernah menilai kesahihan maklumat yang diperolehi menerusi sumber internet.

Jadual 5

Tahap penggunaan teknologi dalam pencarian maklumat

Tahap	Kekerapan	Peratus (%)
Rendah	3	2.0
Sederhana	20	13.3
Tinggi	127	84.7

Jadual 5 menunjukkan tahap penggunaan teknologi dalam pencarian maklumat dalam kalangan responden. Analisis menunjukkan bahawa majoriti responden berada pada tahap penggunaan yang tinggi iaitu sebanyak 84.7 peratus dengan kekerapan sebanyak 127. Sebanyak 13.3 peratus responden berada pada tahap penggunaan yang sederhana. Selebihnya, hanya 2.0 peratus responden berada pada tahap penggunaan yang rendah.

Jadual 6

Penggunaan teknologi dalam komunikasi

Pengetahuan	Tahap penggunaan, %				Min (S.P)
	1	2	3	4	
Menghantar emel	26.7 (40)	28.0 (42)	38.0 (57)	7.3 (11)	2.26 (.937)
Menerima emel	22.0 (33)	26.7 (40)	36.7 (55)	14.7 (22)	2.44 (.993)
Perbincangan atas talian	13.3 (20)	16.7 (25)	39.3 (59)	30.7 (46)	2.87 (.998)
Perkongsian maklumat atas talian	20.7 (31)	28.7 (43)	34.0 (51)	16.7 (25)	2.46 (1.00)
Perkongsian fail media (gambar, muzik, audio)	14.7 (22)	20.0 (30)	36.0 (54)	29.3 (44)	2.80 (1.02)

Nota* 1- Tidak pernah, n= bilangan responden

2- Hampir tidak pernah

3- Kadang-kadang

4- Sering

Jadual 6 menunjukkan analisis terhadap penggunaan teknologi dalam komunikasi dalam kalangan responden. Dapatan menunjukkan hanya 7.3 peratus sahaja yang sering menghantar emel dan hanya 14.7 peratus yang sering menerima emel berkaitan kursus pengajian kepada pensyarah atau pelajar lain. Selebihnya 38.0 peratus tidak kerap, 28.0 peratus hampir tidak pernah dan 26.7 peratus tidak pernah menghantar emel. Bagi perbincangan atas talian pula, sebanyak 14.7 peratus iaitu seramai 22 orang responden sahaja yang sering menjalankan aktiviti perbincangan atas talian. Manakala 13.3 peratus iaitu seramai 20 orang tidak pernah, 16.7 peratus hampir tidak pernah dan 39.3 tidak kerap menggunakan teknologi bagi tujuan tersebut. Dapatan seterusnya menunjukkan sebanyak 34.0 peratus responden tidak kerap berkongsi maklumat bersama rakan-rakan atau pensyarah melalui perbincangan atas talian. Secara keseluruhannya, majoriti responden tidak kerap menggunakan teknologi dalam komunikasi berkaitan aktiviti pembelajaran.

Persepsi Potensi Penggunaan Teknologi Dalam Aktiviti Pembelajaran.

Analisis persepsi penggunaan teknologi dalam Jadual 7 menunjukkan Min = 3.94 dan S.P. = .431. Analisis menunjukkan bahawa majoriti responden mempunyai persepsi positif terhadap penggunaan dan potensi penggunaan komputer dan internet dalam proses pembelajaran mereka. Jumlah kekerapan bagi responden yang mempunyai persepsi sederhana adalah sebanyak 40 iaitu 26.7 peratus. Manakala jumlah kekerapan bagi responden yang mempunyai persepsi positif adalah sebanyak 110 (73.3 peratus).

Jadual 7

Persepsi dalam penggunaan teknologi melalui aktiviti pembelajaran

Tahap	Kekerapan	Peratus (%)
Sederhana	40	26.7
Positif	110	73.3

Secara keseluruhannya, dapatan bagi soal selidik Kemahiran dan Penggunaan Teknologi menunjukkan bahawa pengetahuan dan penggunaan pelajar masih lagi di tahap sederhana. Namun demikian, pelajar mempunyai minat dan persepsi yang positif terhadap aktiviti pembelajaran atas talian.

Minat Kerjaya

Dapatan yang diperolehi melalui Inventori Minat Kerjaya menunjukkan bahawa tidak semua responden bidang sains kesihatan mempunyai minat dan kecenderungan dalam bidang tersebut. Jadual 8 menunjukkan analisis yang telah diperolehi dalam mengenalpasti bidang minat kerjaya responden.

Jadual 8

Minat kerjaya pelajar

Bidang	Bidang minat kerjaya					
	R	I	A	S	E	C
Kejururawatan	0	15	0	2	5	3
Fisioterapi	1	14	4	3	0	3
Farmasi	3	8	1	3	3	7
Sains Perubatan	1	13	3	3	3	2
Keselamatan Pekerjaan	8	4	2	1	5	5
Kesihatan Persekitaran	3	5	3	8	4	2
Jumlah	16	59	13	20	20	22

Nota* R- Realistik
I- Investigatif
A - Artistik
S- Sosial
E- Enterprising
C- Conventional

Bagi responden jurusan Diploma Kejururawatan, seramai 15 orang responden mempunyai minat kecenderungan dalam investigatif, 2 orang responden menunjukkan bidang minat sosial, 5 orang responden menunjukkan kecenderungan minat dalam enterprising dan 3 orang responden mempunyai kecenderungan bidang minat konvensional. Bagi responden Diploma Fisioterapi pula, seramai 14 orang responden mempunyai kecenderungan minat dalam investigatif, seorang dalam bidang minat realistik, 4 orang responden dalam bidang minat artistik, 3 orang responden menunjukkan bidang minat sosial dan 3 orang responden menunjukkan kecenderungan minat dalam bidang minat konvensional. Seterusnya analisis responden bagi Diploma Farmasi, seramai 8 orang responden mempunyai kecenderungan minat dalam investigatif, 3 orang dalam bidang minat realistik, seorang dalam bidang minat artistik, 3 orang responden menunjukkan bidang minat sosial dan 3 orang responden menunjukkan minat dalam bidang enterprising dan 7 orang responden menunjukkan kecenderungan minat dalam bidang minat konvensional.

Bagi analisis minat kerjaya responden Diploma Sains Perubatan pula, seramai 13 orang responden mempunyai kecenderungan minat dalam investigatif, seorang dalam bidang minat realistik, 3 orang responden dalam bidang minat artistik, 3 orang responden menunjukkan bidang minat sosial dan 3 orang responden menunjukkan minat dalam bidang enterprising dan 2 orang responden menunjukkan kecenderungan minat dalam bidang minat konvensional. Dapatan seterusnya menunjukkan seramai 4 orang responden mempunyai kecenderungan minat dalam investigatif bagi responden jurusan Diploma Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (OSHA), 8 orang dalam bidang minat realistik, 2 orang responden dalam bidang minat artistik, seorang responden menunjukkan bidang minat sosial dan 5 orang responden menunjukkan minat dalam bidang enterprising dan 5 orang responden menunjukkan kecenderungan minat dalam bidang minat konvensional.

Akhir sekali, bagi responden Diploma Kesihatan Persekitaran, seramai 5 orang responden mempunyai kecenderungan minat dalam investigatif, 3 orang dalam bidang minat realistik, 3 orang responden dalam bidang minat artistik, 8 orang responden menunjukkan bidang minat sosial dan 4 orang responden menunjukkan minat dalam bidang enterprising dan 2 orang responden menunjukkan kecenderungan minat dalam bidang minat konvensional.

Secara keseluruhannya, dapatan analisis fasa pertama yang menggunakan inventori kekunci bukan empirikal ini menunjukkan bahawa pelajar jurusan sains kesihatan mempunyai kecenderungan dalam minat kerjaya yang pelbagai. Bidang minat yang paling hampir dengan jenis pekerjaan bidang sains kesihatan adalah investigatif. Ia menunjukkan kecenderungan kepada menjalankan pemerhatian, mempelajari, menyelidik, menganalisis, menilai serta menyelesaikan masalah melalui penyelidikan. Selain itu individu yang cenderung kepada bidang minat ini juga mempunyai kemahiran saintifik dan matematik serta meminati kerjaya-kerjaya saintifik dan beberapa kerjaya bercorak teknikal.

Namun dapatan menunjukkan sebahagian responden mempunyai bidang minat dalam bidang realistik, artistik, sosial, enterprising dan konvensional. Seramai 59 orang responden mempunyai bidang minat dalam investigatif, selebihnya seramai 16 orang responden mempunyai bidang minat realistik, 13 orang responden dalam bidang minat artistik, 20 orang responden dalam bidang minat sosial, 20 orang responden dalam bidang minat enterprising dan seramai 22 orang responden mempunyai bidang minat konvensional.

PERBINCANGAN

Kajian ini dijalankan bertujuan untuk mengenalpasti keperluan pembangunan modul kurikulum perkhidmatan kaunseling atas talian untuk pendidikan kerjaya sains kesihatan. Analisis keperluan ini dijalankan bagi mengenalpasti kesesuaian pendidikan kerjaya atas talian berdasarkan tahap kemahiran dan penggunaan teknologi dalam kalangan pelajar serta keperluan dalam mengambilkira faktor minat pelajar. Melalui analisis yang telah dijalankan, ia menunjukkan bahawa kebanyakan responden mempunyai asas dalam penggunaan komputer dan teknologi namun kurang terdedah dengan penggunaannya dalam aktiviti pembelajaran mereka. Dapatan ini selari dengan kajian yang telah dijalankan oleh Nasrudin Md Rahim, Siti Hawa Mohd Yusoff dan Shahida Abd Latif (2014) yang menunjukkan bahawa pelajar mempunyai kemahiran asas mengenai internet dan bersedia untuk menerima e-pembelajaran sekiranya institusi menawarkan dan memulakan kaedah tersebut dalam sistem pembelajaran kepada para pelajar.

Walaupun tahap pengetahuan asas mereka berada pada tahap sederhana, namun majoriti responden menunjukkan minat dan mempunyai persepsi yang positif terhadap penggunaan komputer dan internet dalam aktiviti pembelajaran. Malah penggunaan komputer dan internet secara tidak langsung dapat menyalurkan kemahiran baru kepada pelajar. Penegasan ini sejajar dengan dapatan kajian Nasrudin Md Rahim, Siti Hawa Mohd Yusoff & Shahida Abd Latif (2014) yang menyatakan penggunaan kaedah e-pembelajaran telah menjadi tarikan baru kepada pelajar seperti yang ditunjukkan oleh beberapa IPT di Malaysia. Ia juga turut disokong oleh kajian Pramela (2014) yang menyatakan bahawa responden berpendapat teknologi maklumat telah memberi peluang kepada mereka untuk meningkatkan profil pekerjaan mereka. Oleh yang demikian, peranan institusi pendidikan dalam menawarkan program-program atau kursus-kursus atas talian dilihat wajar dilaksanakan.

Penawaran kursus atas talian bukan sahaja membantu menyalurkan maklumat yang berterusan kepada pelajar tetapi secara tidak langsung ia dapat meningkatkan kemahiran pelajar dalam penggunaan teknologi. Kemahiran teknologi dilihat turut menjadi satu keperluan oleh pihak majikan dalam menawarkan pekerjaan kepada para graduan. Selain itu juga, dengan adanya penawaran kursus pendidikan kerjaya yang bersifat jangka panjang, ia dapat merapatkan jurang antara kaunselor kerjaya dan para pelajar. Malah perkhidmatan kaunseling kerjaya dapat dimanfaatkan oleh pelajar melalui perhubungan atas talian. Sudah sampai masanya untuk mempelbagaikan kaedah pendekatan kaunseling kerjaya kepada pelajar ekoran tahap penerimaan pelajar terhadap perkhidmatan kaunseling yang masih rendah dan kebanyakan pelajar masih menganggap perkhidmatan kaunseling hanya bagi pelajar yang bermasalah seperti disiplin dan peribadi. Malah apa yang lebih membimbangkan ialah sekiranya Unit Psikologi, Kaunseling dan Kerjaya hanya ditubuhkan semata-mata untuk memenuhi syarat pendidikan sahaja.

Pada bahagian kedua analisis, perbincangan dapatan analisis adalah mengenai aspek minat kerjaya. Antara tujuan utama pembinaan modul ini adalah untuk memupuk kecenderungan minat bidang kerjaya dan bakat pelajar bagi melahirkan generasi graduan yang lebih kreatif. Kesedaran terhadap kebolehan diri dapat membantu pelajar merangka masa hadapan kerjaya mereka dengan lebih cemerlang kerana ia merupakan kelebihan, kekuatan dan keunikan seseorang individu. Oleh itu, alat ukuran minat kerjaya ini dilihat dapat menjadi pengukur dan input dalam pembinaan pengisian modul kurikulum pendidikan kerjaya.

Dapatan yang diperolehi melalui Inventori Minat Kerjaya menunjukkan bahawa tidak semua responden bidang sains kesihatan mempunyai minat dan kecenderungan dalam bidang tersebut. Secara keseluruhannya, dapatan analisis fasa pertama yang menggunakan inventori kekunci bukan empirikal ini menunjukkan bahawa pelajar jurusan sains kesihatan mempunyai kecenderungan dalam minat kerjaya yang pelbagai. Bidang minat yang paling hampir dengan jenis pekerjaan bidang sains kesihatan adalah investigatif. Namun, dapatan menunjukkan sebahagian responden mempunyai bidang minat dalam bidang realistik, artistik, sosial, enterprising dan konvensional.

Biarpun secara keseluruhannya, kadar pengangguran bagi graduan bidang sains kesihatan masih menunjukkan peratusan yang lebih rendah berbanding bidang sastera dan sains sosial, namun sekiranya senario ketidaksepadanan kemahiran akademik dengan personaliti pelajar tidak diambil serius, ia dibimbangi akan mendorong kepada peningkatan peratusan kadar pengangguran di masa hadapan. Kajian oleh Chang (2004) dan Kementerian Pengajian Tinggi (2009) menemukan faktor graduan menganggur adalah disebabkan tidak memiliki ijazah yang betul selain tidak menguasai pengetahuan dan kemahiran dalam bidang yang diikuti mereka. *National Association of Manufacturers (NAM)* melaporkan bahawa terdapatnya jurang kemahiran yang wujud di dalam hampir semua bidang pekerjaan untuk memenuhi keperluan industri dengan kemahiran yang dimiliki oleh pekerja (Zaliza Hanapi et al., 2016; Kahirol et al., 2008).

Dapatan kajian ini juga menggambarkan bahawa pelajar seharusnya didedahkan dengan kesedaran tentang minat dan kebolehan diri seterusnya memanfaatkan kebolehan tersebut dalam bidang kerjaya yang bakal mereka ceburi. Langkah ini dilihat sebagai satu keperluan kepada pelajar agar mereka lebih bersifat kreatif bukan sahaja sebagai pencari kerja tetapi mampu mencipta kerjaya mereka. Penegasan ini selari dengan hasil kajian yang telah dijalankan oleh Crisan, Pavelea dan Ghimbulut (2015) yang menunjukkan bahawa pelajar kurang didedahkan dengan peluang-peluang pekerjaan, terdapat percanggahan antara keinginan kerjaya mereka dengan pengetahuan dan kebolehan pelajar, pelajar tidak mempunyai pelan kerjaya yang jelas dan menghadapi masalah dalam membuat keputusan kerjaya. Perkara ini turut disokong dalam kajian oleh Starica (2011) dan Itamar dan Lisa (2011). Sementara, sumber dari kajian lain menunjukkan bahawa kebolehpasaran graduan di Malaysia tidak berada pada tahap yang memuaskan dari sudut pandangan majikan dan terdapatnya jurang antara persepsi sebenar graduan berbanding apa yang diharapkan oleh pihak majikan (Muhammad Hazrul Ismail, 2012).

Oleh itu, kajian keperluan pembangunan modul kurikulum pendidikan kerjaya ini dilihat sebagai satu keperluan bagi menyokong pembangunan kerjaya para pelajar bidang sains kesihatan. Malah statistik penggunaan teknologi dan internet yang tinggi membuktikan bahawa pelajar yang kebanyakannya terdiri dari generasi Y tidak mempunyai halangan menggunakannya dalam aktiviti pembelajaran mereka.

KESIMPULAN DAN CADANGAN

Peningkatan dalam perkhidmatan web-kaunseling dan siber-kaunseling oleh kaunselor bertauliah dan kecenderungan dalam membangunkan laman web yang menawarkan inventori kerjaya, kaunseling kerjaya dan pelbagai jenis perkhidmatan yang berkait dengan aspek kerjaya samada secara percuma atau berbayar menunjukkan satu perkembangan yang positif. Namun demikian, keberkesanan perkhidmatan yang ditawarkan oleh kebanyakan laman web sedia ada masih tidak dapat menunjukkan kesan secara empirikal (Herman, 2010; Mallen, 2005). Oleh yang demikian, dengan adanya penyelidikan yang lebih meluas tentang perkhidmatan kaunseling kerjaya atas talian, ia dilihat mampu menawarkan perkhidmatan yang lebih berkesan dan dapat dibuktikan keberkesanannya selari dengan keperluan sebenar pelajar. Dengan adanya satu kurikulum yang lebih tersusun dan bersifat jangka panjang, ia dapat menyokong pembangunan kerjaya pelajar dari pelbagai bidang pengajian.

Melalui dapatan yang telah diperolehi, boleh dirumuskan bahawa pembangunan modul kurikulum perkhidmatan kaunseling atas talian untuk pendidikan kerjaya sains kesihatan merupakan satu keperluan kepada pelajar. Melalui analisis yang telah dijalankan juga, dapat disimpulkan bahawa biarpun pendedahan terhadap pembelajaran atas talian agak terbatas, namun responden menunjukkan minat dan mempunyai persepsi yang positif mengenai pembelajaran atas talian. Dengan adanya langkah ke arah membangunkan modul pendidikan kerjaya yang bersifat atas talian ini, ia bukan sahaja dapat menyokong perkembangan kerjaya pelajar tetapi juga secara tidak langsung dapat menyalurkan kemahiran baru kepada para pelajar yang turut menjadi keperluan sekaligus mendorong kepada kebolehpasaran pelajar. Kajian yang dijalankan oleh Noorah Yusof, Zakiah Jamaluddin & Norain Mat Lazim (2013), mendapati bahawa program pengajian sedia ada masih tidak mampu mengukuhkan kelebihan daya saing dan kebolehpasaran graduan apabila tamat pengajian nanti.

Bagi aspek minat kerjaya pula, dapatan yang diperolehi jelas menunjukkan walaupun kesemua 150 orang responden mengambil kursus-kursus dalam bidang sains kesihatan, namun terdapat sebahagian pelajar yang mempunyai

kecenderungan minat dalam bidang-bidang yang lain. Oleh yang demikian, pendedahan terhadap peluang kerjaya, potensi diri dan kebijaksanaan merancang kerjaya dengan memanfaatkan kelulusan yang diperolehi dapat mengurangkan kebergantungan pelajar bidang sains kesihatan ini terhadap pekerjaan yang khusus seperti Jururawat, Fisioterapis dan Penolong Pegawai Farmasi. Malah dengan adanya keselarasan yang tinggi antara minat dan kerjaya yang diceburi, ia boleh mendorong seseorang pekerja itu mencapai peratusan kepuasan kerjaya yang lebih tinggi berbanding sebaliknya.

Oleh yang demikian, kemahiran kebolehpasaran merupakan elemen penting yang perlu diintegrasikan dalam kurikulum pengajaran di IPT dengan menyediakan kursus atau latihan secara berterusan kepada pelajar bukan sahaja kepada pelajar jurusan sains kesihatan tetapi merangkumi semua bidang yang ditawarkan oleh IPT. Dapatan kajian ini diharap dapat menyumbang serta boleh menjadi panduan terutamanya kepada penggubal kurikulum pendidikan dan kaunselor dalam menambahbaik kurikulum dan perkhidmatan agar dapat menghasilkan suatu kurikulum program pengajian yang mantap dan berkualiti sekaligus melahirkan graduan yang mempunyai nilai kebolehpasaran yang tinggi.

RUJUKAN

- Fouziah Mohd, Amla Mohd Salleh & Ramlee Mustapha (2010). The Influence of Contextual Aspects on Career Decision Making of Malaysian Technical Students. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 7(C) 369–375, doi:10.1016/j.
- Bastemur, S. & Bastemur, E. (2015). Technology based counseling: perspectives of Turkish counselors. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 176, 431 – 438. doi: 10.1016/j.
- Beidoglu M., Dincyurek S. & Akintug Y. (2015). The opinions of school counselors on the use of information and communication technologies in school counseling practices: North Cyprus schools. *Computers in Human Behavior*, 52, 466–471. doi: 10.1016/j.
- Crisan, C. Pavelea, A. & Ghimbuluț, O. (2015). A Need Assessment on Students' Career Guidance. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 180, 1022 – 1029. doi: 10.1016/j.
- Dana Vertsberger, Itamar Gati. (2015). The effectiveness of sources of support in career decision-making: A two-year follow-up. *Journal of Vocational Behavior*, 89 151–161, doi:10.1016/j.
- Herman, S. (2010). Career HOPES: An Internet-delivered career development intervention. *Computers in Human Behavior*, 26, 339–344. doi:10.1016/j.
- Itamar, G. & Lisa, A. (2011). Internet-Based Self-Help Career Assessments and Interventions: Challenges and Implications for Evidence-Based Career Counseling. *Journal of Career Assessment* 19(3), 259-273, doi: 10.1177/1069072710395533
- Lewis, J. & Coursol, D. (2007). Addressing career issues online: Perceptions of counselor education professionals. *Journal of Employment Counseling*, 44.
- Maree, J. G. (2013). Latest developments in career counselling in South Africa: towards a positive approach. *South African Journal of Psychology*, 43(4), 409–421. doi: 10.1177/0081246313504691.
- Muhammad Hazrul Ismail (2012). Kajian Mengenai Kebolehpasaran Siswazah di Malaysia: Tinjauan dari Perspektif Majikan. *Prosiding Perkem Vii*, 2, 906 – 913
- Nasrudin Md Rahim, Siti Hawa Mohd Yusoff & Shahida Abd Latif (2014). Assessing Students' Readiness Towards e-Learning. *AIP Conference Proceedings*, 1605, 750. doi: 10.1063/1.4887684
- Norasmah Othman (2017). Daya Tahan Pelajar Universiti Awam dan Universiti Swasta, *Jurnal Pendidikan Malaysia* 42(1), 77-86
- Nooriah Yusof, Zakiah Jamaluddin & Norain Mat Lazim (2013). Persepsi Pelajar Prasiswazah Terhadap Kebolehpasaran Graduan dan Persaingan dalam Pasaran Pekerjaan, *Jurnal Personalia Pelajar*, 16, 77-92
- Norliana Hashim, Chang Peng Kee & Mat Pauzi Abd. Rahman (2016). Stops: Mengungkai Isu Kebolehpasaran Graduan Di Malaysia, *Jurnal Komunikasi Malaysian Journal of Communication*, 32 (2), 139-164
- Pramela Krish, Tamby Subahan Mohd Meeraha, Kamisah Osman & Zanaton Ikhsan (2012). Are UKM graduates ready to face the challenges of the job market? *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 59, 584 – 590, doi:10.1016/j
- Shaharuddin Ahmad, Noraziah Ali & Mohd Fauzi Hamzah. (2011). Kebolehpasaran Graduan UKM: Satu Kajian Perbandingan Antara Graduan Disiplin Sains dengan Bukan Sains, *Jurnal Personalia Pelajar*, 14, 81 – 90.
- Savickas, M. L. (2012). Book review Career counselling. *South African Journal of Psychology*, 42(2), 290-294
- Sidek Mohd Noah. (2005). *Pengujian & Penilaian dalam Kaunseling; Teori dan Aplikasi*. Serdang: Penerbit Universiti Putra Malaysia.
- Starica C. E. (2011). Predictors for career indecision in adolescence. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 33, 168 – 172. doi:10.1016/j.
- Young, R. A. & Domene, J. F. (2012). Creating a research agenda in career counselling: the place of action theory, *British Journal of Guidance & Counselling*, 40 (1), 15-30. doi.org/10.1080/03069885.2011.620603

- Zainah Ahmad Zamani, Rohany Nasir, & Fatimah Yusooff. (2010), Perceptions Towards Online Counseling Among Counselors in Malaysia. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 5, 585–589. doi:10.1016/j.sbspro.2010.07.146
- Zaliza Hanapi, Arasinah Kamis, Tee Tze Kiong & Mohd Hasni Hanapi (2016), Jurang integrasi kemahiran employability di Malaysia: Satu kajian empirikal graduan kejuruteraan Kolej Komuniti, *GEOGRAFIA Online TM Malaysian Journal of Society and Space*, 12(3), 145 - 153